

Un cop de mà

El comentari lèxic

Caixa / Capsa

Parlem de la diferència entre *caixa* i *capsa*, que sovint sol causar confusió. D'una banda, la *capsa* designa un receptacle de cartó, de llauna, de fusta, de vori, etc., de forma variable, més aviat petit, amb una tapa solta o agafada, destinat a guardar o transportar diferents objectes.

Exemples: *capsa* de llumins, *capsa* de bombons, *capsa* de sabates, *capsa* de píndoles, *capsa* d'aquarel·les...

De l'altra, la paraula *caixa* designa un receptacle de dimensions relativament grans, fet de matèria sòlida, generalment de fusta, amb tapa o sense, que s'empra per guardar-hi objectes o embalar-los per al transport.

Exemples: embalar els mobles en *caixes*, una *caixa* de llibres, una *caixa* de taronges, una *caixa* d'eines...

El desvetllamots

Estimar-se més

En català tenim l'expressió *estimar-se més*, que significa *preferir*, ben natural i específica de la nostra llengua i que no té traducció literal al castellà. Evitem, si podem, l'ús sistemàtic del verb *preferir* per indicar preferències sobre un menjar, una persona, una cosa... Així doncs, què t'estimes més una pilota o una bicicleta?

Etimologies

Corbata

És d'origen italià, del mot antic *corvatta* o *crovatta*, que significava 'croat', gentilici dels nascuts a Croàcia. El rei Lluís XIII de França (1660) va reclutar soldats croats que duïen un mocador al coll per protegir-se del fred. Pel que sembla, la paraula *corbata* ve de la deformació de l'antic italià *crovatta*, ja que actualment els italians en diuen *cravatta*.

Clica aquí!

Si vols tenir a l'abast els termes relacionats amb els dispositius mòbils, especialment els telèfons intel·ligents i les tauletes tàctils, amb la definició en català i els equivalents en castellà, francès i anglès, clica [aquí!](#) Hi trobaràs la *Terminologia bàsica dels dispositius mòbils*, elaborada pel TERMCAT.

Núm. 49

Maig
2015

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

Un cop de mà

L'apunt de sintaxi

Als nens i a les nenes / Als nens i nenes

Quan es coordinen dos o més noms es pot ometre l'article del segon si aquests noms s'entenen com un tot unitari. En canvi, és recomanable repetir l'article davant de cada nom si es considera que es tracta d'entitats independents.

Exemples (conceptes afins):

- ✓ **Els entrebancs i problemes** amb què hem anat topant formen part del passat.
- ✓ **Les mares i pares** també han participat en la festa de final de trimestre.

Exemples (conceptes independents):

- ✓ **Les escoles i els hospitals** de la ciutat seran la seu d'aquest projecte solidari.
- ✓ **La producció i el disseny** de l'espectacle són a càrrec d'una altra empresa.

Si els noms van precedits d'un altre determinant (un possessiu, un indefinit, etc.) o fins i tot d'una preposició, s'aplica el mateix criteri.

Exemples (conceptes afins):

- ✓ Autoritzo **el meu fill o filla** que vagi d'excursió.
- ✓ Avui comença el curs **a les escoles i instituts** de la ciutat.

Exemples (conceptes independents):

- ✓ Li presento **el meu fill i la meva filla**.
- ✓ En Mateu s'encarrega **de la producció i del disseny** de l'espectacle.

Que diu que què?

Reproducció en temps real

L'anglicisme *streaming*, que en informàtica designa la 'tècnica que permet de reproduir fitxers audiovisuals procedents d'una xarxa telemàtica, generalment Internet, sense haver d'esperar que s'hagi acabat la transferència de totes les dades', ha estat normalitzat pel TERMCAT pel terme *reproducció en temps real*.

Dóna-hi un cop d'ull

En cadascuna d'aquestes frases s'hi amaga un error. El sabries trobar?

- × Està nevant; així mateix vindrem a sopar.
- × La masia on hi passen les vacances és a l'Empordà.

Si no ho tens clar, pots consultar el [número 5](#) d'Un cop de mà.

Solucions del número anterior:

- ✓ Ostres, no m'he donat compte **adonat** que eres aquí.
- ✓ És obert de les 9 h fins a les 19 h. / És obert **de des de** les 9 h fins a les 19 h.

Núm. 49

Maig
2015

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

CNL DEL
VALLÈS ORIENTAL

CONSORCI PER A
LA NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Saps com i on millorar el teu català?

T'ofereim tots els nivells

consulta el web cpnl.cat

CNL del Vallès Oriental

A classe o des de casa